

Bijzondere luifel voor warme en landelijke uitstraling

Waar voorheen een kassencomplex stond, herbergt het bos aan de Homaat/Groeneweg in Westerbork vanaf juni een van de belangrijkste gebouwen van het Drentse dorp: een multifunctionele accommodatie met twee scholen, kinderopvang, peuterspeelzaal, gymzaal, welzijnswerk en verenigingsruimtes.

‘Op alle vlakken zo duurzaam mogelijke oplossingen’

- Tineke Noorman

Peter Giezen van Project- en Bouwmanagement Giezen is voor de gemeente Midden-Drenthe zowel de plannenmaker als de bouwbegeleider, samen met zijn medewerkers Sytze Stutterheim en Ronald Tjalsma. 'Dit is de vierde MFA die we voor de gemeente realiseren,' legt hij uit. 'Specifiek voor Westerbork begon het verhaal in 2010 met een startnotitie, waaraan bijna iedere vereniging in het dorp zijn bijdrage had geleverd; deze opzet bleek financieel niet haalbaar. Met een beperkt aantal participanten: de twee scholen, de jeugdsoos, kinderopvang en de peuterspeelzaal, is vervolgens gesproken over hun wensen en eisen, die vervat zijn in een Programma van Eisen. Later zijn weer extra gebruikers toegevoegd: het welzijnswerk en Het Orkest. En er is besloten om er een grotere gymzaal bij te doen: een oppervlakte van een derde van een normale sporthal, met de mogelijkheid die later alsnog uit te bouwen.'

‘Het vierde MFA dat we voor de gemeente realiseren’

- Peter Giezen

Randvoorwaarden

Een volledig uitgewerkt voorstel, passend binnen de gemeentelijke randvoorwaarden voor flexibiliteit, duurzaamheid en inpasbaarheid in de bosrijke omgeving en inclusief stichtingskostenraming en tijdsplanning, ging in 2012 naar de gemeenteraad, die in september van dat jaar akkoord ging. Daarmee lag de weg open om via een Europese selectie een architect te zoeken en later – met het ontwerp van BDG Architecten Ingenieurs uit Zwolle in de hand – een aannemer, ditmaal via een nationale selectie.

Gebruikers verbinden

Die aannemer werd Jorritsma Bouw, op basis van de combinatie van prijs en plan van aanpak. Projectleider Jeroen Hermans en zijn team konden aan de slag met een bestek voor een duurzaam gebouw, dat, in de woorden van de architect, de gebruikers een eigen plek biedt binnen het geheel, zonder dat dit ten koste gaat van de eenheid en synergie. 'Verschillende pootjes huisvesten verschillende gebruikers die samenkomen in een centraal hart. Vanuit dit centrale hart zijn er vele doorzichten en ruimtelijke relaties die de gebruikers met elkaar verbinden.' Giezen vat het samen als: 'Een T-vormig gebouw,

met op de verdieping de beide scholen en op de begane grond de overige gebruikers. Met 3452 vierkante meter bruto vloeroppervlak is het in het begin misschien wat krap voor de scholen, maar toch is er bewust voor gekozen twee groepsruimtes te schrappen die wel in het ontwerp waren opgenomen; op basis van de prognoses voor de bevolkingskrimp verwachten we dat het gebouw over twee, drie jaar precies voldoet.'

Ideale positie

Het gebouw is traditioneel opgetrokken in kalkzandsteen, met prefab betonvloeren en witte betonkolommen. Het heeft een aluminium gevelbekleding in allerlei breedtes en dieptes en verder een vaste zonwering van verticale lamellen aan een luifel, in een ideale positie ten opzichte van de verschillende zonstanden tijdens de dag. Het uitrekenen van die ideale positie was de uitdaging voor WNP Raadgevende Ingenieurs, dat daarnaast tekende voor de bouwfysica, de brandveiligheid en het geluid.' Op het moment dat de jeugd in zijn honk muziek draait, of het orkest zijn repetitie heeft, moet elders in het gebouw rustig vergaderd kunnen worden', legt directeur Tineke Noorman uit. Dat behoeft dus specifieke aandacht.' Over de zonwering zegt ze: 'Er komen geen extra schermen: alle zonbescherming moet van die vaste lamellen komen: dat moest dus in één keer goed.'

‘Een heel plezierige plek om op school te zitten’

- Jeroen Hermans

Landelijke uitstraling

De lamellen dragen volgens het architectenbureau ook bij aan de privacy van de gebruikers én ze zorgen voor een warme en landelijke uitstraling. Dat beaamt Jeroen Hermans: 'Maar die uitstraling komt ook door de bijzondere gevelbekleding. Het zijn panelen van 1,20 breed, opgehangen aan een constructie waar ook de isolatie tussen zit. Om dat allemaal goed op te hangen hebben we verschillende proefstaaltjes gemaakt, ook om de aansluiting van de kozijnen en de luchtdichtheid goed te kunnen afstemmen.'

Plezierige plek

Aan luchtdichtheid is sowieso extra aandacht besteed: in combinatie met onder meer CO₂-gestuurde ventilatie, een sedumdak en zonnepanelen scoort de MFA een lagere epc dan wettelijk vereist is, maar extreem innovatieve snufjes zitten er niet in. 'We hebben gewoon op alle vlakken samen gezocht naar zo duurzaam mogelijke oplossingen', zegt Noorman.

Hermans: 'Het wordt gewoon een heel plezierige plek om op school te zitten, ook vanwege de locatie en de grote ruimte eromheen: wij richten bijvoorbeeld nog een schoolplein in van vierduizend vierkante meter.'

Na de zomervakantie trekken de gebruikers in de MFA: tegen die tijd wil de gemeente Midden-Drenthe de route ernaartoe optimaal verkeersveilig hebben. Giezen: 'Door heel het dorp worden de kruisingen aangepakt. Dat loopt gelijk op met de bouw, dus het terrein is wel eens lastig te bereiken.' Hermans: 'Ja, het heeft de nodige communicatie gevergd om altijd goede aanvoerroutes te houden, maar het is volkomen logisch dat er een veilige route naar de MFA moet komen. Dus die overlast nemen we graag voor lief: het is op zich een prima locatie om te bouwen.'

MFA WESTERBORK, WESTERBORK

Opdrachtgever en gebruiker	: Gemeente Midden- Drenthe, Westerbork
BOUWTEAMLEDEN	
Directievoering	: Project- en Bouwmanagement Giezen, Assen
Adviseur brandveiligheid en akoestiek	: WNP raadgevende ingenieurs, Groningen
Architect	: BDG Architecten, Zwolle
Aannemer	: Jorritsma Bouw, Groningen
W-Installateur	: Unica Installatietechniek, Zwolle
Onderaannemers en leveranciers	
Ondersteuning / gevelsteigers	: Sijperda Verhuur, Sneek
Balustraden en leuningen	: Level Trappen & Constructies, Hoogeveen
Panelenplafonds	: De Graaf Afbouw, Haren
Houten Kozijnen	: Harryvan, Slochteren
Levering en montage deuren en hang- en sluitwerk	: BPZ, Tynaarlo
Verhuur materialen	: Sijperda Verhuur, Sneek
Binneninrichting	: Impact maatwerk interieurs, Emmen
Panelenplafonds	: Graaf de Afbouw, Haren
Hijswerkzaamheden	: Kraanbedrijf BKF, Franeker